

Správa železniční dopravní cesty, státní organizace

Dlážděná 1003/7

110 00 Praha 1

Řád SŽDC č. 7

Metrologický řád státní organizace Správa železniční dopravní cesty

Věc : Metrologický řád SŽDC

Č.j. : 3316/2009 – TÚDC/ 460

Ukládací znak : 01.3.2

Skartační znak a lhůta: A - 10

Počet listů : 33

Počet příloh : 4

Počet listů příloh : 8

Gestorský útvar : Technická ústředna dopravní cesty

Zpracovatel: : Ing. Mirko Mareček

Tel. : 972 341 220

Fax : 972 756 537

E-mail : mirko.marecek@tudc.cz

Rozdělovník : Náměstci GŘ, ředitelé OJ

Rozsah znalostí : Viz. strana 6 tohoto řádu

Účinnost od : 1.3.2010

V Praze dne : 11.2.2010

Ing. Jan Komárek
generální ředitel

Řád SŽDC, státní organizace

Metrologický řád státní organizace Správa železniční dopravní cesty

Schváleno generálním ředitelem SŽDC

dne: 11.2. 2010

č.j.: 33 16 / 2009 - T40C / 460

Účinnost od 1.3. 2010

Gestorský útvar: Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Technická ústředna dopravní cesty
Malletova 10/2363
190 00 Praha 9 – Libeň

Rok vydání: 2010

OBSAH

OBSAH.....	3
LIST PROVEDENÝCH ZMĚN	5
ROZSAH ZNALOSTÍ	6
SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK A ZKRATEK.....	7
ČÁST PRVNÍ	8
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	8
Článek 1.....	8
Úvodní ustanovení.....	8
Článek 2.....	8
Vymezení základních pojmů	8
ČÁST DRUHÁ.....	11
ÚKOLY ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK SŽDC.....	11
Článek 3.....	11
Povinnosti organizačních složek.....	11
Článek 4.....	12
Ředitelství SŽDC	12
Článek 5.....	12
Technická ústředna dopravní cesty	12
Článek 6.....	13
Kalibrační laboratoře a kalibrační pracoviště.....	13
ČÁST TŘETÍ.....	13
POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ	13
Článek 7.....	13
Zaměstnanec užívající měřidlo	13
Článek 8.....	13
Obecná odpovědnost vedoucích zaměstnanců	13
Článek 9.....	14
Generální ředitel SŽDC.....	14
Článek 10.....	14
Ředitel technické ústředny dopravní cesty.....	14
Článek 11.....	14
Vedoucí organizační složky.....	14
Článek 12.....	15
Hlavní metrolog SŽDC	15
Článek 13.....	15
Zodpovědný metrolog.....	15
Článek 14.....	16
Metrolog	16
Článek 15.....	16
Vedoucí kalibrační laboratoře a kalibračního pracoviště.....	16
Článek 16.....	17
Správce měřidel	17
ČÁST ČTVRTÁ	17
MĚŘIDLA A JEJICH EVIDENCE.....	17
Článek 17.....	17
Rozdělení měřidel	17
ČÁST PÁTÁ.....	19
NÁVAZNOST MĚŘIDEL	19
Článek 18.....	19
ČÁST ŠESTÁ	20

METROLOGICKÁ KONTROLA MĚŘIDEL	20
Článek 19.....	20
Článek 20.....	21
Článek 21.....	21
ČÁST SEDMÁ.....	22
UVÁDĚNÍ MĚŘIDEL DO OBĚHU	22
Článek 22.....	22
ČÁST OSMÁ.....	24
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	24
Článek 23.....	24
SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY A NORMY	25
PŘÍLOHA 1 K METROLOGICKÉMU ŘÁDU SŽDC Č. X	26
<i>SYSTÉM VÝKONNÉ METROLOGIE</i>	26
PŘÍLOHA 2 K METROLOGICKÉMU ŘÁDU SŽDC Č. X.....	27
<i>INFORMAČNÍ SYSTÉM METROLOGIE</i>	27
PŘÍLOHA 3 K METROLOGICKÉMU ŘÁDU SŽDC Č. X.....	28
<i>ZÁSADY ZPŮSOBILOSTI KALIBRAČNÍCH PRACOVÍŠŤ</i>	28
PŘÍLOHA 4 K METROLOGICKÉMU ŘÁDU SŽDC Č. X.....	33
<i>ŽÁDOST K UZNÁNÍ ZPŮSOBILOSTI</i>	33

LIST PROVEDENÝCH ZMĚN

Číslo změny	Č. j. změny	Změna se týká ustanovení a příloh:	Datum účinnosti změny	Změnu provedl příjmení a jméno / podpis
	Datum schválení			
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

ROZSAH ZNALOSTÍ

Organ. složka	Pracovní činnosti	Znalost
Ř SŽDC, OJ	Hlavní metrolog	úplná: celý řád
	Metrolog	úplná: celý řád
	Správce měřidel Zaměstnanci určení jejich nadřízeným	úplná: mimo příloh 3,4,5
	Vedoucí zaměstnanci organizačních složek používajících měřidla	Úplná: 1. – 3. část, ostatní informativní
	Zaměstnanci užívající měřidla a zabývající se měřením	Úplná: článek 7, ostatní informativní
	Zaměstnanci provádějící kontrolní činnost v metrologii	úplná: celý řád

SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK A ZKRATEK

zkratka	význam zkratky
CRM	certifikovaný referenční materiál
ČD	České dráhy, a.s.
ČMI	Český metrologický institut
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
ISME	Informační systém metrologické evidence
KL	kalibrační laboratoř
KP	kalibrační pracoviště
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŘ	metrologický řád
OM	orientační měřidlo
OS	organizační složka
SKS	Středisko kalibrační služby
SW	programové vybavení (software)
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
SŽE	Správa železniční energetiky
SŽG	Správa železniční geodézie
TÚDC	Technická ústředna dopravní cesty
ÚNMZ	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
ZL	zaváděcí list

ČÁST PRVNÍ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Článek 1

Úvodní ustanovení

- 1.1** Na základě ustanovení zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“), vydává Správa železniční dopravní cesty, státní organizace (dále jen „SŽDC“) tento „Metrologický řád SŽDC“.
- 1.2** Účelem „Metrologického řádu SŽDC“ je úprava práv a povinností organizačních složek SŽDC, jejich vedoucích pracovníků a zaměstnanců, a to v rozsahu potřebném k zajištění jednotnosti a správnosti měřidel a měření.
- 1.3** „Metrologický řád SŽDC“ je základním řídicím normativem metrologie SŽDC.
- 1.4** „Metrologický řád SŽDC“ je závazný pro všechny zaměstnance SŽDC, kteří se zabývají metrologií, přičemž zaměstnancem SŽDC se rozumí fyzická osoba, která je se SŽDC v pracovně právním poměru podle právního předpisu¹⁾.
- 1.5** Fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby (dále jen „jiná osoba“), které mají vykonávat nebo vykonávají činnosti podle ustanovení „Metrologického řádu SŽDC“ a na které se nevztahuje ustanovení bodu 1.4, musí být k dodržování jeho ustanovení zavázány smluvně.
- 1.6** K provádění některých ustanovení „Metrologického řádu SŽDC“ slouží Informační systém metrologické evidence (dále jen „ISME“), který může být používán i k jiným účelům než k vedení evidence měřidel.
- 1.7** Dnem nabytí účinnosti tohoto „Metrologického řádu SŽDC“ pozbývá u SŽDC platnosti „Metrologický řád ČD M 15“, č.j.16051/2001-TÚDC/S14 ze dne 18.12.2001.

Článek 2

Vymezení základních pojmů

- 2.1** **Metrologie** – Vědní a technická disciplína zabývající se měřením.
- 2.2** **Měřidlo** – Zařízení (přístroj) sloužící k určení hodnoty měřené veličiny.
- 2.3** **Metrologický řád SŽDC** – Základní řídicí normativ metrologie, který stanovuje práva a povinnosti zaměstnanců v oblasti zajišťování jednotnosti a správnosti měřidel a měření.

¹⁾ Například Zákoník práce.

- 2.4 Jednotnost měřidel a měření** – Schopnost prakticky zabezpečit shodné výsledky měření v různých místech různými zaměstnanci a různými měřidly (zahrnuje prostředky měření, jednotky, metody, terminologii a kvalifikaci).
- 2.5 Kalibrace měřidel** – Soubor činností, který vede k určení vztahu (za specifických podmínek) mezi hodnotami veličiny udávanými měřidlem a odpovídajícími hodnotami udávanými etalonem (zjednodušená definice). Kalibraci podléhají etalony a pracovní měřidla nestanovená, jejichž používání v příslušné organizaci má vliv na množství a jakost výroby, na ochranu zdraví a bezpečnosti, bezpečnost železniční dopravy a životní prostředí, případně, pokud jsou používána za okolností, kdy nesprávným měřením mohou být významně poškozeny zájmy organizace nebo občana.
- 2.6 Kalibrační laboratoř** – Laboratoř, která provádí kalibrace pracovních měřidel nestanovených v daném oboru měření, pro všechny organizační jednotky.
- 2.7 Kalibrační pracoviště** – Pracoviště pro provádění kalibrací zpravidla jednoduchých nebo méně přesných měřidel v daném oboru měření pro určenou organizační složku (dále jen „OS“).
- 2.8 Zákonné měřicí jednotky** – základní a ostatní jednotky stanovené v zákoně č. 119/2000 Sb. používané při měření a jejich značení stanovené ve vyhlášce č. 264/2000 Sb.
- 2.9 Měření** – Souhrn činností, které mají za cíl určit hodnotu dané veličiny.
- 2.10 Správnost měřidel a měření** – Schopnost poskytnout údaje bez chyb (nezatížené systematickými chybami).
- 2.11 Přesnost měřidel a měření** – Těsnost shody výsledku měření a pravé hodnoty – zahrnuje správnost a opakovatelnost.
- 2.12 Nejistota měření** - Parametr přidružený k výsledku měření, který udává interval o kterém můžeme prohlásit, že pravá hodnota měřené veličiny leží uvnitř tohoto intervalu.
- 2.13 Opakovatelnost měření** – Schopnost poskytnout opakovaně stejné výsledky (bez nahodilých chyb).
- 2.14 Ověřování měřidel** - Úkon státní metrologické kontroly, kterým se potvrzuje, že měřidlo má požadované metrologické vlastnosti a odpovídá ustanovením příslušných právních předpisů, technických norem, případně schválení typu.
- 2.15 Doba platnosti kalibrace** – Nejdelší možné období mezi dvěma metrologickými kontrolami (kalibracemi) pracovního měřidla nebo etalonu, které musí být tak dlouhé, aby se měřidlo kalibrovalo dříve, než změní výrazně své metrologické parametry.
- 2.16 Doba platnosti ověření** – Období mezi dvěma státními metrologickými kontrolami (ověřeními) stanoveného měřidla, které je určeno vyhláškou č. 345/2002 Sb.

- 2.17 Etalon** - Měřidlo, referenční materiál nebo měřicí systém sloužící k realizaci a uchování měřené jednotky a k přenosu této jednotky na etalon a měřidla nižší přesnosti podle schématu návaznosti. Etalony dělíme na primární (státní), sekundární státní pro výkonnou metrologii), hlavní etalon organizace (podnikový) a pracovní (pro kalibraci měřidel).
- 2.18 Pracovní etalon** – Etalon navázaný na hlavní podnikový etalon. Pracovní etalony se používají pro kalibraci pracovních měřidel a to zpravidla tehdy, je-li v podniku měřidel daného druhu mnoho a nebylo by možné jediným etalonem provést kalibraci v požadovaných intervalech u všech měřidel.
- 2.19 Pracovní měřidlo nestanovené** – Měřidlo, které není etalonem ani stanoveným měřidlem.
- 2.20 Pracovní měřidlo stanovené** – Měřidlo, které stanovilo Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „MPO“) k státní metrologické kontrole (k povinnému ověřování) s ohledem na jeho význam. Druhový seznam stanovených měřidel s uvedením doby platnosti ověření jednotlivých druhů je stanoven vyhláškou č. 345/2002 Sb.
- 2.21 Orientační měřidlo** – Měřidlo sloužící pouze k orientačnímu zjištění měřené hodnoty, jehož používání nemá vliv na jakost výroby, ochranu zdraví, bezpečnost a životní prostředí a není používáno v obchodním styku, proto jej po prvotní kalibraci není nutné periodicky kalibrovat. Pojem „Informativní měřidlo“ je užíván v praxi, ale neplyne ze žádného metrologického předpisu. Musí mít odlišnou identifikaci od ostatních měřidel, která musí být periodicky kalibrována.
- 2.22 Správce měřidla** – Zaměstnanec nebo odborný útvar OS (např. výdejna náradí), který má měřidlo trvale přiděleno do správy.
- 2.23 Zaměstnanec užívající měřidlo** – Zaměstnanec, kterému správce měřidla zapůjčil měřidlo ke krátkodobému nebo dlouhodobému používání.
- 2.24 Akreditace** – Úřední uznání způsobilosti Českým institutem pro akreditaci (dále jen „ČIA“) k provádění činnosti pro kterou se akreditace vydává.
- 2.25 Autorizace** – Úřední pověření k provádění úkonů státní správy (např. ověřování měřidel, uchovávání státních etalonů).
- 2.26 Referenční materiál** – Materiál nebo látka přesně stanoveného složení nebo vlastností, používaný pro ověřování nebo kalibraci přístrojů.
- 2.27 Certifikace referenčního materiálu** – Potvrzení hodnoty jedné nebo více vlastností materiálu nebo látky postupem zajišťujícím návaznost na správnou realizaci jednotky, kterou se vyjadřují hodnoty vlastností uvedené v certifikátu.
- 2.28 Středisko kalibrační služby** – Subjekt, který má státním orgánem přidělenou kalibrační značku a který provádí kalibraci měřidel pro jiné subjekty.

ČÁST DRUHÁ

ÚKOLY ORGANIZAČNÍCH SLOŽEK SŽDC

Článek 3

Povinnosti organizačních složek

- 3.1** OS, které při své činnosti používají měřidla, zabývají se měřením, nebo provádějí přejímku měřidel, a OS, které tuto činnost řídí, jsou povinny dodržovat Zákon, související vyhlášky a ostatní právní obecné i podnikové předpisy o metrologii.
- 3.2** Za neplnění povinností určených Zákonem a souvisejícími vyhláškami může Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen „ÚNMZ“) uložit pokutu. Případná škoda, která SŽDC vznikne, může být vymáhána.
- 3.3** Vedoucí zaměstnanci všech OS, která mají v majetkové evidenci měřidla, odpovídají za :
- a) Rozpracování obecných ustanovení tohoto řádu do metrologického řádu vlastní OS (dále jen „metrologický řád OS“).
 - b) Vedení evidence všech měřidel OS v ISME, která jsou vedena v hospodářské evidenci.
 - c) Provádění změn v centrální evidenci měřidel a to u měřidel podléhajících státní metrologické kontrole neprodleně, u ostatních měřidel do 1 měsíce od vzniku změny.
 - d) Vytváření podmínek pro zajišťování jednotnosti a správnosti měřidel a měření a zajišťování komplexní péče o měřidla.
 - e) Řádné plnění funkce metrologie u vlastní OS a přijímání opatření k odstranění zjištěných nedostatků.
 - f) Umožnění plnění úkolů a poskytování příslušné součinnosti kontrolním orgánům²⁾.
 - g) Vytváření předpokladů pro ochranu zdraví zaměstnanců, bezpečnosti práce a životního prostředí přiměřeně ke své činnosti.
- 3.4** V případě, že OS připravují výrobu, opravy, popřípadě provádějí montáže pracovních měřidel stanovených, jsou povinny podat žádost o registraci u Českého metrologického institutu (dále jen „ČMI“) a vyčkat vydání registračního osvědčení na provádění této činnosti.

²⁾ Například zaměstnancům Českého metrologického institutu s pověřením ÚNMZ a oprávněným zaměstnancům TÚDC.

Článek 4

Ředitelství SŽDC

- 4.1** Podle ustanovení „Organizačního řádu SŽDC“ zajišťuje výkon činnosti hlavního metrologa SŽDC, stanovuje koncepci a metodiku metrologie.
- 4.2** Zajišťuje, aby výkon metrologie u SŽDC byl prováděn v souladu s platnými právními nebo technickými předpisy České republiky (dále jen „ČR“) a Evropské unie.
- 4.3** Prostřednictvím hlavního metrologa SŽDC metodicky řídí používání informačních systémů v oblasti metrologie, a to včetně softwarového vybavení (dále jen „SW“).

Článek 5

Technická ústředna dopravní cesty

- 5.1** Zajišťuje výkonnou metrologii v určených oborech měření. Při výkonu této činnosti spolupracuje s orgány státní správy, popřípadě jinými osobami v oblasti metrologie.
- 5.2** Uchovává etalony v určených oborech měření a zajišťuje přenos hodnot měřících jednotek na měřidla nižších přesností.
- 5.3** Provádí vnitřní audity organizací oboru železniční dopravy z hlediska metrologie.
- 5.4** Zveřejňuje v ISME metrologické právní předpisy, informace z oblasti metrologie a „Metodické pokyny k provozování ISME“.
- 5.5** Za účelem provozování ISME obsazuje funkci správce jeho údajové základny.
- 5.6** Z metrologického hlediska schvaluje měřidla pro použití v oboru železniční dopravy s výjimkou geodetických měřidel a měřících přístrojů, které si ošetří SŽG ve svém MŘ.
- 5.7** Pro měřidla, která jsou schválená pro hromadné použití u SŽDC, popřípadě u jiných osob, se kterou má SŽDC uzavřenou smlouvu, vydává zaváděcí listy (dále jen „ZL“).
- 5.8** Provádí poradenskou činnost a školení v oblasti metrologie pro OS, popřípadě pro jiné osoby.

Článek 6

Kalibrační laboratoře a kalibrační pracoviště

- 6.1** Provádějí kalibraci pracovních měřidel a další metrologické činnosti.
- 6.2** Udržují požadovanou úroveň metrologického i technického vybavení včetně návaznosti na etalon vyšší metrologické kvality.
- 6.3** Vydávají doklady o metrologické kontrole měřidel.
- 6.4** Vedou evidenci kalibrovaných měřidel, výsledků kalibrací a archivují naměřené a vypočtené hodnoty při kalibraci měřidla po dobu minimálně jednoho roku po skončení platnosti kalibrace.
- 6.5** Podílí se na procesu schvalování nových měřidel.

ČÁST TŘETÍ

POVINNOSTI ZAMĚSTNANCŮ

Článek 7

Zaměstnanec užívající měřidlo

- 7.1** Odpovídá za správné užívání měřidla, za péči o měřidlo, jeho nastavení a skladování.
- 7.2** Neprodleně hlásí správci měřidel porušení metrologické kvality měřidla³⁾ nebo skutečnosti rozhodující pro provedení změny v evidenci měřidel.
- 7.3** Podle pokynů správce měřidla připravuje a předává měřidlo k metrologické kontrole, v provozuschopném stavu, se zdroji napájení a příslušenstvím nezbytným pro měření a je-li to požadováno subjektem provádějícím metrologickou kontrolu, s návodem k obsluze a příslušnou technickou dokumentací.

Článek 8

Obecná odpovědnost vedoucích zaměstnanců

- 8.1** Vedoucí pracovník odpovídá za dodržování zákona o metrologii, souvisejících vyhlášek, za zajišťování jednotnosti a správnosti měřidel a měření u řízeného subjektu. Vedoucí zaměstnanec může pověřit výkonem činnosti, za které nese odpovědnost, svého podřízeného zaměstnance.

³⁾ Například pádem měřidla.

- 8.2** Pokud vedoucí zaměstnanec nebo jeho podřízený používá program ISME, je povinen se seznámit s aktualizovanou uživatelskou dokumentací ISME.

Článek 9

Generální ředitel SŽDC

- 9.1** Schvaluje „Metrologický řád SŽDC“.
- 9.2** Schvalováním a vydáváním změn „Metrologického řádu SŽDC“ může pověřit ředitele TÚDC.

Článek 10

Ředitel technické ústředny dopravní cesty

- 10.1** Jmenuje komisi pro provádění vnitřních a vnějších metrologických auditů, a schvaluje podmínky pro jeho provádění (viz příloha č. 3).
- 10.2** Pověřuje podřízeného zaměstnance funkcí správce údajové základny ISME.
- 10.3** Zajišťuje provoz kalibračních laboratoří SŽDC.
- 10.4** Na návrh hlavního metrologa SŽDC schvaluje a vydává opatření pro odstranění zjištěných závad.
- 10.5** Pověřuje hlavního metrologa SŽDC schvalováním ZL.
- 10.6** Pověřuje hlavního metrologa SŽDC k jednání se státními metrologickými subjekty.

Článek 11

Vedoucí organizační složky

- 11.1** Odpovídá za správné rozdělení měřidel do kategorií dle zákona o metrologii, vedení jednotné evidence měřidel OS v ISME a za soulad této evidence s evidencí majetku.
- 11.2** Pro zabezpečení úkolů z oblasti metrologie:
- a) Schvaluje a vydává metrologický řád OS, kterou řídí.
 - b) Samostatným písemným pověřením pověřuje podřízeného zaměstnance funkcí metrologa (i jako kumulovanou funkci) a v případě pověření více zaměstnanců určí zodpovědného metrologa.
 - c) Pověřuje podřízené zaměstnance funkcí správce měřidel uvedením výkonu této funkce do jejich pracovní náplně.

- d) Schvaluje vyřazení měřidel, která neodpovídají požadavkům na měření, jsou nefunkční, neopravitelná nebo nepotřebná.

Článek 12

Hlavní metrolog SŽDC

- 12.1** Vytváří koncepci metrologie SŽDC.
- 12.2** Je gestorem „Metrologického řádu SŽDC“.
- 12.3** Odpovídá za návaznost hlavních etalonů laboratoří SŽDC na státní etalonáž.
- 12.4** Řídí činnost kalibračních laboratoří SŽDC a koordinuje jejich činnost s jinými kalibračními laboratořemi nebo kalibračními pracovišti v oblasti provozování železniční dráhy.
- 12.5** Schvaluje ZL měřících přístrojů.
- 12.6** Zajišťuje školení metrologů.
- 12.7** Na základě pověření jedná se státními metrologickými subjekty ve věci metrologie SŽDC.
- 12.8** Koordinuje spolupráci SŽDC s jinými osobami, se kterými má uzavřený smluvní vztah v oblasti metrologie.

Článek 13

Zodpovědný metrolog

- 13.1** Řídí a koordinuje činnost metrologů OS své organizace.
- 13.2** Zpracovává metrologický řád OS a předkládá jej vedoucímu zaměstnanci organizace ke schválení.
- 13.3** Vytváří koncepci metrologie u své OS.
- 13.4** Spolupracuje a koordinuje činnost v oblasti metrologie s hlavním metrologem SŽDC.
- 13.5** Dohlíží na činnost kalibračních pracovišť náležících k OS.

Článek 14

Metrolog

- 14.1** Vede evidenci měřidel v ISME, odpovídá za její soulad s hospodářskou evidencí, a za provádění změn hlášených správcem měřidla nebo zaměstnancem užívajícím měřidlo.
- 14.2** Navrhuje správce měřidel v oblasti své působnosti.
- 14.3** Navrhuje vyřazení měřidel, která neodpovídají požadavkům na měření, jsou nefunkční, neopravitelná nebo nepotřebná.
- 14.4** Spolupracuje s příslušnými subjekty, které stanovují druh měření, provozní chybu měření, nejistotu měření a navrhují měřidla pro provádění těchto měření.
- 14.5** Provádí vyhodnocení zkušebního provozu měřidla, je-li zkušební provoz u OS prováděn.
- 14.6** Poskytuje součinnost kontrolním orgánům oprávněným provádět kontrolu v oblasti metrologie a je neopominutelnou osobou, se kterou musí být zjištěné závady v oblasti metrologie projednány.
- 14.7** Uchovává doklady o metrologické kontrole měřidel.
- 14.8** Odpovídá za způsob označení měřidel podle čl. 17.7.
- 14.9** Doporučuje ke schválení vedoucímu zaměstnanci OS technologické postupy měření neuvedené ve schválených dokumentech.
- 14.10** Vyhotovuje "Soupisy měřidel k metrologické kontrole" a zabezpečuje odesílání měřidel do kalibračních laboratoří.

Článek 15

Vedoucí kalibrační laboratoře a kalibračního pracoviště

- 15.1** Odpovídá za plnění úkolů uvedených v čl. 6 u jím řízeného subjektu.
- 15.2** Zpracovává metrologické rozborů a technická posouzení měřidel v oborech měření, ve kterých je u jím řízeného subjektu prováděna kalibrace měřidel.
- 15.3** Upozorňuje metrology na zjevné nebo skryté závady zjištěné při kalibraci měřidel, nebo na nedostatky v metrologické kázni.

Článek 16

Správce měřidel

- 16.1** Zajišťuje péči o měřidla, jejich skladování, seřizování, opravy.
- 16.2** Neprodleně hlásí metrologovi OS všechny skutečnosti související s používáním a evidencí měřidla.
- 16.3** Podle pokynů metrologa OS předkládá měřidla k metrologické kontrole čistá, v provozuschopném stavu, se zdroji a ostatním příslušenstvím nezbytným pro měření. K měřidlům, u kterých je to subjektem provádějícím metrologickou kontrolu požadováno, přikládá návod k obsluze a příslušnou technickou dokumentaci.
- 16.4** Navrhuje nadřízenému vedoucímu zaměstnanci a metrologovi OS zařazení měřidel které má ve správě do kategorií stanovených čl. 17.1.
- 16.5** Při používání jednoho měřidla více zaměstnanci stanovuje pravidla používání měřidla a odpovědnost za zachování metrologické kvality měřidla.
- 16.6** U měřidel, které má ve správě odpovídá za označení podle čl. 17.7.

ČÁST ČTVRTÁ

MĚŘIDLA A JEJICH EVIDENCE

Článek 17

Rozdělení měřidel

- 17.1** Měřidla slouží k určení hodnoty měřené veličiny. Spolu s nezbytnými pomocnými zařízeními se podle zákona o metrologii dělí na :
 - a) Etalony.
 - b) Pracovní měřidla stanovená (dále jen stanovená měřidla).
 - c) Pracovní měřidla nestanovená (dále jen pracovní měřidla).
 - d) Certifikované referenční materiály a ostatní referenční materiály, pokud jsou určeny k funkci měřidla.
- 17.2** Etalon měřicí jednotky nebo stupnice určité veličiny je měřidlo, sloužící k realizaci a uchování této jednotky nebo stupnice a k jejímu přenosu na měřidla nižší přesnosti. Uchováváním etalonu se rozumí všechny úkony potřebné k zachování metrologických vlastností etalonu ve stanovených mezích.
- 17.3** Stanovená měřidla jsou měřidla, která MPO stanovilo vyhláškou k povinnému ověřování s ohledem na jejich význam:

- a) V závazkových vztazích, například při prodeji, nájmu, nebo darování věci, při poskytování služeb, nebo při určení výše náhrady škody, popř. jiné majetkové újmy.
 - b) Pro stanovení sankcí, poplatků, tarifů a daní.
 - c) Pro ochranu zdraví.
 - d) Pro ochranu životního prostředí.
 - e) Pro bezpečnost při práci.
 - f) Při ochraně jiných veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy.
- 17.4** Pracovní měřidla jsou měřidla, která nejsou etalonem ani stanoveným měřidlem. Za pracovní měřidla jsou považovány i jednotky diagnostiky systémů železniční dopravní desty, které umožňují provádění kalibrací.
- 17.5** Pracovní měřidla, u nichž naměřené hodnoty mají orientační charakter, se nazývají orientační měřidla. Orientační měřidlo musí být označeno podle čl. 17.7.
- 17.6** Orientační měřidla nesmí být měřidla používaná :
- a) Při prodeji, nájmu, darování věci, poskytování služeb, určení výše náhrady škody a jiných závazkových vztazích.
 - b) Pro stanovení sankcí, poplatků a daní.
 - c) Pro ochranu zdraví a zajišťování bezpečnosti.
 - d) Pro ochranu životního prostředí.
 - e) Pro zajištění jakosti výroby.
 - f) Pro provádění kontrolní a revizní činnosti
 - g) V případech stanovených jinými předpisy.
- 17.7** Pracovní měřidla pro orientační měření musí být z pohledu čtení výsledků měření opatřena štítkem " ORIENTAČNÍ MĚŘIDLO ", aby nemohlo dojít k záměně s pracovními měřidly. U drobných měřidel je možno z důvodu malého místa pro umístění použít označení "OM". Způsob značení a jeho provedení musí být uveden v metrologickém řádu OS.
- 17.8** Certifikované referenční materiály a ostatní referenční materiály jsou materiály nebo látky přesně stanoveného složení nebo vlastností, používané zejména pro ověřování nebo kalibraci přístrojů, vyhodnocování měřících metod a kvantitativní určování vlastností materiálů.
- 17.9** V případě pochybností zařadí měřidlo do kategorie stanovené čl. 17.1 ÚNMZ.
- 17.10** Jednotná evidence měřidel všech OS pro účely metrologie je v ISME. Údaje v evidenci měřidel musí být řádně a bezodkladně vedeny, musí být vyplněny všechny údaje o měřidle a údaje musí souhlasit s evidencí majetku a doklady o metrologické kontrole měřidla. Zaměstnanci a vedoucí pracovníci oprávnění evidenci prohlížet a upravovat mají přístup do evidence pomocí přístupového hesla. Každé měřidlo v jednotné evidenci měřidel musí být označeno inventárním číslem dle evidence majetku.
- 17.11** Pro zajištění metrologické kontroly měřidel prováděné u SŽDC se využívá elektronický formulář "Soupis měřidel k metrologické kontrole" vyplňovaný

automaticky v ISME. Tento formulář slouží k předání měřidel při kalibraci v laboratořích TÚDC SŽDC.

17.12 Kalibrační listy s příslušnými náležitostmi včetně naměřených a vypočtených hodnot a nejistot měření vydává kalibrační laboratoř nebo kalibrační pracoviště na vyžádání v případě, že měřidlo je používáno ve vztahu k jiným subjektům a metrologickou návaznost i výsledky metrologické kontroly měřidla je nutno jinému subjektu prokázat.

17.13 V ISME se nevedou měřidla:

- a) Pevně zabudovaná do železničních kolejových vozidel, do silničních vozidel, a měřidla zabudovaná do technologických celků schválených včetně měřidel, pokud zajišťování jejich správnosti je součástí předpisů pro provádění údržby nebo oprav vozidel nebo technologických celků. Evidence těchto měřidel je součástí evidence vozidel nebo technologických celků.
- b) Elektroměry používané pro měření spotřeby elektrické energie, pokud jsou v evidenci SŽE.

17.14 Všechna měřidla, po nákupu nebo jiném způsobu nabytí, musí být zařazena do evidence měřidel. Měřidla, která nejsou používána, musí být skladována odděleně a viditelně označena, např. visačkou "Skladová zásoba". V ISME musí být v takovém případě zvolen stav měřidla "ve skladě". Takto označená měřidla nemusí mít platnou metrologickou kontrolu. Jejich další používání je již podmíněno platnou metrologickou kontrolou a v ISME zařazením do stavu "v provozu".

17.15 Není-li z důvodu nepřemístitelnosti měřidla možno u měřidla v poruše zajistit jeho oddělené skladování, musí být označeno z pohledu čtení výsledků měření a záznamů měřených údajů nálepkou nebo visačkou například "Nepoužívat - porucha". U takového měřidla musí být v ISME zvolen stav měřidla "v poruše".

ČÁST PÁTÁ

NÁVAZNOST MĚŘIDEL

Článek 18

18.1 Návaznost měřidel pro účely tohoto předpisu se rozumí zařazení daných měřidel do nepřerušené posloupnosti přenosu hodnoty veličiny, počínající etalonem nejvyšší metrologické kvality pro daný účel. Způsob návaznosti pracovních měřidel stanoví metrolog OS užívající měřidla.

18.2 Hlavní etalony SŽDC tvoří základ návaznosti měřidel a podléhají povinné kalibraci. Kalibraci hlavního etalonu provádí, na žádost OS vlastní etalon, ČMI nebo Středisko kalibrační služby (dále jen „SKS“).

18.3 Organizační složky užívající pracovní měřidla si návaznost těchto měřidel zajišťují:

- a) prostřednictvím kalibrační laboratoře SŽDC a jejich etalonů, které jsou navázány na etalony ČMI, SKS.
- b) prostřednictvím schválených kalibračních pracovišť, které mají etalony navázány na kalibrační laboratoře SŽDC.
- c) prostřednictvím prověřených externích laboratoří, nelze-li návaznost zajistit dle bodu 18.3 a) nebo 18.3 b).

18.4 Metrologické charakteristiky certifikovaného referenčního materiálu jsou zajišťovány certifikací složení, vlastností materiálu nebo látky u ČMI nebo autorizovaného metrologického střediska.

18.5 Certifikací se potvrzuje hodnota jedné nebo více vlastností materiálu nebo látky postupem zjišťujícím návaznost na správnou realizaci jednotky, kterou se vyjadřují hodnoty uvedené v certifikátu. Podrobnosti jsou uvedeny v platné vyhlášce MPO uveřejněné v ISME.

ČÁST ŠESTÁ

METROLOGICKÁ KONTROLA MĚŘIDEL

Článek 19

19.1 Metrologickou kontrolou měřidel se rozumí:

- a) Prvotní a následná kalibrace etalonů.
- b) Schvalování typu stanoveného měřidla, prvotní a následné ověřování stanoveného měřidla.
- c) Prvotní a následná kalibrace pracovního měřidla.
- d) Certifikace referenčních materiálů.

19.2 Úkony podle bodu 19.1 b) a 19.1 d) se nazývají státní metrologickou kontrolou měřidel.

19.3 Měřidlo specifického určení může z působnosti státní metrologické kontroly vyjmout na stanovené období pouze ÚNMZ.

19.4 Měřidlo, které předkládá uživatel měřidla ke kalibraci musí mít čitelné výrobní a inventární číslo.

19.5 Pokud výrobce neopatřil měřidlo výrobním číslem, označí jej laboratoř při jeho kalibraci programově vygenerovaným číslem, které je v databázi programu ISME bráno jako číslo výrobní. Toto číslo nesmí uživatel měřidla měnit, ani z měřidla odstranit.

- 19.6** Kalibrační laboratoř má právo změnit název a typ měřidla v programu ISME, pokud jsou tyto údaje nesprávné. Provedené změny oznámí laboratoř uživateli měřidla. Uživatel je povinen tyto změny respektovat.
- 19.7** Typem měřidla se rozumí typové označení, které je uvedeno na měřidle. V případě, že měřidlo není označeno typem, platí typové označení z jeho dokumentace.

Článek 20

- 20.1** Metrologickou kontrolu měřidel se zabývají:
- a) Kalibrační laboratoře, které provádějí kalibraci pracovních etalonů a pracovních měřidel.
 - b) Kalibrační pracoviště, která provádějí kalibraci pracovních měřidel.
- 20.2** Subjekty oprávněné provádět metrologickou kontrolu měřidel jsou zveřejněny v ISME. Změny v oprávnění se provádí v ISME bezodkladně. Za aktualizaci změn odpovídá hlavní metrolog SŽDC.
- 20.3** Kalibrační laboratoře provádějí kalibraci pracovních měřidel v oborech měření, pro které mají etalony požadovaných metrologických a technických vlastností s příslušnou návazností a splňují požadavky na zřízení kalibrační laboratoře.
- 20.4** Kalibrační pracoviště jsou zřízena mimo TÚDC pro kalibraci pracovních měřidel a to v případech, je-li z provozních, technických nebo jiných důvodů nutné provádět kalibraci měřidel mimo kalibrační laboratoř. Zásady pro ověřování způsobilosti kalibračního pracoviště jsou uvedeny v přílohách č. 3. Žádost k uznání způsobilosti je uvedena v příloze č. 4.
- 20.5** Kalibrační laboratoř ve výjimečných případech, kdy není možno kalibraci provést v laboratoři ani prostřednictvím schváleného kalibračního pracoviště, může po dohodě provést kalibraci u objednavatele v případě, že etalon s kterým je nutno porovnat měřidlo lze přemístit. Objednavatel je v tomto případě povinen zajistit požadované referenční podmínky pro kalibraci a uhradit náklady spojené s přemístěním etalonu a pracovníky provádějící kalibraci.

Článek 21

- 21.1** Lhůtu následné kalibrace hlavního etalonu stanoví uživatel tohoto etalonu podle metrologických a technických vlastností, způsobu a četnosti používání. Doporučená lhůta je uvedena v ISME. Uvedené ustanovení platí pro pracovní etalony obdobně.
- 21.2** Lhůta následného ověření stanoveného měřidla je určena vyhláškou MPO. Platná vyhláška je volně přístupná v ISME.

- 21.3** Lhůty následné kalibrace pracovních měřidel pro správná měření stanoví OS užívající měřidla podle metrologických a technických vlastností, způsobu a četnosti používání. Doporučené lhůty jsou uvedeny a hlídány v ISME.
- 21.4** Je-li v ISME u kteréhokoliv druhu měřidla uvedena lhůta 0, znamená to, že měřidlo má prvotní nebo následnou metrologickou kontrolu provedenou oprávněným subjektem a dále se metrologická kontrola neopakuje. Informativní měřidla mají lhůtu 0.
- 21.5** Povinnému ověřování podléhají měřidla uvedená ve vyhlášce MPO, kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu. Schválení typu nepodléhají váhy s neautomatickou činností o kterých bylo vydáno prohlášení o shodě výrobku podle zákona o technických požadavcích na výrobky. Postup při schvalování typu stanovených měřidel je stanoven vyhláškou MPO přístupnou v ISME.
- 21.6** Doba platnosti ověření stanoveného měřidla se počítá od začátku kalendářního roku následujícího po roce v němž bylo ověření stanoveného měřidla provedeno.
- 21.7** Doba platnosti kalibrace se počítá od začátku kalendářního měsíce, následujícího po měsíci, v němž byla kalibrace měřidla provedena.
- 21.8** Doba platnosti metrologické kontroly měřidla zaniká:
- a) Jestliže tato doba uplynula.
 - b) Byly provedeny změny, úpravy nebo oprava měřidla.
 - c) Měřidlo bylo poškozeno tak, že mohlo změnit některou vlastnost důležitou pro jeho správné používání.
 - d) Byla odstraněna, nebo znehodnocena úřední značka.
 - e) Je zjevné, že i v době platnosti metrologické kontroly měřidla ztratilo požadované metrologické vlastnosti.
 - f) Došlo k takovému zacházení s měřidlem, které mohlo zapříčinit změnu metrologických vlastností (např. pád měřidla bez zjevného poškození).

ČÁST SEDMÁ

UVÁDĚNÍ MĚŘIDEL DO OBĚHU

Článek 22

- 22.1** Před uvedením měřidla do oběhu má zákonnou povinnost provést prvotní metrologickou kontrolu měřidla po jeho výrobě výrobce, po jeho opravě opravce a při jeho dovozu uživatel, pokud to již nebylo zajištěno dovozcem nebo zahraničním výrobcem.
- 22.2** Nemá-li u nově nabytého měřidla metrolog OS k dispozici doklad o metrologické kontrole měřidla provedené oprávněným subjektem, je povinen zajistit

metrologickou kontrolu měřidla tak, aby mohla být uplatněna výměna měřidla nebo odstranění závad zjištěných při této kontrole v rámci záruční doby.

- 22.3** Měřidla, u nichž se provádí metrologická kontrola změnou konstant nebo programových kroků v SW měřidla, je možno uvést do oběhu pouze v případě, že výrobce nebo dodavatel umožňuje provádění metrologické kontroly měřidla kterémukoliv subjektu oprávněnému provádět tuto kontrolu, a v dodávané dokumentaci je popsán způsob provádění metrologické kontroly.
- 22.4** Měřidla, která je možno bez dalšího posouzení uvádět do oběhu jsou uvedena v ZL. ZL vydává TÚDC. ZL může být vydán na měřidlo, u kterého proběhlo s kladným výsledkem šetření o vhodnosti měřidla pro použití v odvětví železniční dopravy dle čl. 22.6 a byl kladně vyhodnocen zkušební provoz měřidla.
- 22.5** Není-li na měřidlo vydán zaváděcí list je nutno provést šetření o vhodnosti měřidla pro použití v železniční dopravě. Za provedení šetření odpovídá OS, která realizuje nákup nového měřidla.
- 22.6** V rámci šetření o vhodnosti měřidla je nutno posoudit zda měřidlo splňuje obecné technické normy pro měřidla z hlediska technického provedení a příslušných ochran vlastního měřidla a z hlediska ochrany uživatele měřidla. Měřidlo:
- a) Odpovídá druhem i rozsahem měření a provozní chybou požadavkům měření.
 - b) Je vhodné pro prostředí v němž bude provozováno a skladováno.
 - c) Vyhovuje specifickým podmínkám (elektromagnetické a elektrostatické pole, zbytková a kapacitní napětí a pod.), kde působí vlivy, jejichž působení nelze při měření odstranit nebo jejich působení ve výsledku měření jednoduchým způsobem eliminovat.
 - d) Má obecně známý postup metrologické kontroly nebo je postup metrologické kontroly měřidla uveden v technické dokumentaci.
 - e) Je takového provedení, aby vyhovovalo profesionálnímu použití na denně se opakující měření a má dostatečnou spolehlivost.
 - f) Má návod k obsluze a základní technickou dokumentaci.
 - g) Má zaručen záruční a pozáruční servis v ČR.
- 22.7** Za provedení šetření o vhodnosti daného typu měřidla pro použití v odvětví železniční dopravy odpovídá vedoucí zaměstnanec OS, která nákup měřidla realizuje. Odborné posouzení vhodnosti provede metrolog OS, který při vyhodnocení bodů uvedených v 22.6 spolupracuje s příslušnou kalibrační laboratoří, která provádí metrologickou kontrolu v daném oboru měření a s OS, která jednotnost i správnost měřidel metodicky řídí a určuje druh, rozsah a provozní chybu měření.
- 22.8** Kalibrační laboratoř je povinna na žádost metrologa se vyjádřit k bodům uvedeným v čl. 22.6 po předložení příslušné dokumentace a návodu k obsluze v případě, že je možno požadované údaje zjistit z technické dokumentace nebo jsou známy zkušenosti s provozem měřidla u jiných obdobných organizací mimo odvětví žel. dopravy.

- 22.9** Jsou-li pochybnosti o použití měřidla ve specifických podmínkách drážní dopravy, je nutno provést měření s daným měřidlem v příslušných podmínkách nebo je uměle vytvořit v laboratoři. OS, hodlající uvést měřidlo do oběhu, může zakoupit měřidlo pro účely zkušebního provozu nebo testu v kalibrační laboratoři a pak jej používat v souladu se zjištěným výsledkem. V takovém případě na požádání OS udělí souhlas na nákup měřidla TÚDC.
- 22.10** Měřidla, která OS předpokládají používat pro určitou skupinu zaměstnanců (opakované zavedení daného typu měřidla) nebo mají být používána jednotně u více OS, navrhnu OS po splnění podmínky uvedené v čl. 22.6 k všeobecnému použití v odvětví žel. dopravy, ke schválení a vydání ZL měřidla. Uvedený postup není nutno dodržet pouze v případě, jedná-li se o měřidlo orientační, jehož použití není v rozporu s ustanovením čl. 17.6.

ČÁST OSMÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 23

- 23.1** Ředitel TÚDC se zmocňuje k vydávání metodických pokynů v oblasti metrologie a metodických pokynů k ISME.
- 23.2** Tento předpis nabývá účinnosti dne 1. 3. 2010.

SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY A NORMY

1. **Zákon č. 505/1990 Sb.** o metrologii
2. **Zákon č. 119/2000 Sb.**, kterým se mění **zákon č. 505/1990 Sb.**, o metrologii, **zákon č. 110/1997 Sb.**, o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, a **zákon č. 20/1993 Sb.**, o zabezpečení výkonu státní správy v oblasti technické normalizace, metrologie a státního zkušebnictví, ve znění **zákona č. 22/1997**
3. **Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 262/2000 Sb.**, kterou se zajišťuje jednotnost a správnost měřidel a měření
4. **Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 264/2000 Sb.**, o základních měřících jednotkách a o ostatních jednotkách a jejich označování
5. **Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb.**, kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu ve znění vyhlášky **65/2006 Sb.**

SYSTÉM VÝKONNÉ METROLOGIE

1. Výkonná metrologie v odvětví železniční dopravy je tvořena kalibračními laboratořemi a kalibračními pracovišti. Etalony kalibračních laboratoří jsou přímo navázány na státní etalony (většinou na laboratoře ČMI).

Etalony kalibrační pracovišť jsou navázány na etalony kalibračních laboratoří nebo, pokud navázání etalonu není možné, přímo na etalony státní.

2. Úplný přehled kalibračních laboratoří, který zahrnuje název kalibrační laboratoře nebo kalibračního pracoviště, úplnou adresu, telefonický a E-mailový kontakt a obory prováděných měření, je publikován na Intranetu ve volně přístupné části programu ISME na adrese <http://isme.cd.cz> a je pravidelně aktualizován. Na této adrese je rovněž umístěno schéma návaznosti etalonů kalibračních laboratoří, které je aktualizováno při každé změně struktury návaznosti.

3. Vedoucí kalibračních laboratoří nebo kalibračních pracovišť mají povinnost neprodleně oznámit jakoukoliv změnu aktuálně publikovaných údajů hlavnímu metrologovi SŽDC na jeho aktuální E-mailovou adresu, která je rovněž uvedena ve volně přístupné části programu ISME na adrese <http://isme.cd.cz>.

INFORMAČNÍ SYSTÉM METROLOGIE

1. Základní popis

ISME je uživatelská aplikace, jejímž cílem je jednotné vedení evidence měřidel, která umožňuje uživatelům efektivní správu údajové základny. Nad základnou jsou vybudovány nadstavbové aplikace umožňující vytvořit uživatelsky definované sestavy výstupních dat.

2. Předmět aplikace Správa údajové základny měřidel.

3. Umístění aplikace Na intranetu. URL adresa aplikace je **isme.cd.cz**. Aplikaci lze také spustit ze stránky **seznam.cd.cz**, kde je zkratka **ISME** umístěna v záložce „Informační zdroje“. Aplikace je volně přístupná z internetu prostřednictvím VPN účtu.

4. Znalosti uživatele Práce v prostředí operačního systému Windows (95 a vyššího) nebo v prostředí operačního systému Linux. Práce s internetovým prohlížečem (Mozilla Firefox, Microsoft Internet Explorer, Opera a.j.). Znalost používání elektronické pošty. Znalost uživatelské dokumentace ISME (přístupno v ISME bez hesla).

5. Požadované pracovní prostředí

Operační systém Windows (95 a vyšší) nebo Linux.
Internetový prohlížeč.

6. Verze aplikace Centrální webová aplikace pracující v prostředí intranetu.

ZÁSADY ZPŮSOBILOSTI KALIBRAČNÍCH PRACOVIŠŤ

K zajištění potřebné kvality prací, spojených s prováděním metrologické kontroly se stanovují následující zásady:

1. Metrologickou kontrolu měřidel používaných u OS SŽDC popřípadě u jiných osob s nimiž má SŽDC uzavřenou smlouvu mohou provádět pouze kalibrační pracoviště (dále jen KP), u nichž byla ověřena způsobilost pro výkon takové činnosti. KP jsou zřizována u OS SŽDC, popřípadě u jiných osob se kterými má SŽDC uzavřenou smlouvu tak, aby zajištění kalibrací pracovních měřidel bylo z provozních, technických a nebo jiných důvodů efektivní.

Metrologickou kontrolu měřidel používaných u SŽDC mohou provádět také KP, která byla zřízena a jsou provozována jinými osobami bez uzavřené smlouvy se SŽDC:

- a) u nichž byla ověřena způsobilost pro výkon této činnosti formou kvalifikačního auditu a následně dozorována průběžnou kontrolní činností, formou dohledových auditů,
- b) nebo ta KP, která mají pro výkon takové činnosti prokazatelně zaveden systém jakosti ve shodě s požadavky normy ČSN EN ISO/IEC 17 025. U těchto subjektů jsou prováděny kvalifikační a dohledové audity v omezeném rozsahu.

2. Ověření způsobilosti KP provádí TÚDC, a to na základě písemné žádosti subjektu (dále jen žadatele) provozujícího předmětné KP (viz příloha č. 4). Řádně vyplněnou žádost zasílá žadatel na adresu ředitele TÚDC. Je-li žadatelem požadováno následné uznání způsobilosti (tj. recertifikace), musí rovněž vyhotovit písemnou žádost, kterou doručí na uvedenou adresu minimálně 2 měsíce před vypršením platnosti stávajícího certifikátu.

3. Písemná žádost o uznání způsobilosti musí obsahovat:

- úplný název a adresu žadatele,
- jméno a příjmení odpovědného zástupce KP (včetně tel. čísla a E-mailové adresy),
- fyzické umístění KP, jeho plnou adresu,
- obory měření (kalibrací) včetně rozsahu měřené veličiny, případně typ ověřovaného měřidla,
- stručný přehled realizovaných zakázek (pokud byly realizovány),
- pokud není KP zřízeno OS SŽDC nebo jinou osobou se kterou má SŽDC uzavřenou smlouvu i příslušné podnikatelské oprávnění (Živnostenský list notářsky ověřený^{*)}.

^{*)} Notářské ověření příslušného podnikatelského oprávnění (Živnostenského listu) nesmí být starší 3 měsíců.

4. Má-li žadatel v daných oborech činností prokazatelně ^{**)} zaveden QMS ve shodě s požadavky normy ČSN EN ISO/IEC 17 025, předloží k žádosti také kopii platného certifikátu. U tohoto žadatele se pak kvalifikační audit může provést s ohledem na splnění požadavků citované normy v omezeném rozsahu, ověřením pouze vybraných položek. Výběr položek k ověření provede vedoucí auditor.

5. Audit provede auditorský tým, který musí být nejméně tříčlenný. Složení týmu auditorů jmenuje na návrh vedoucího auditora ředitel TÚDC. Vedoucím auditorem je vždy samostatný manažer jakosti TÚDC, který odpovídá za řádné, objektivní a korektní provádění všech auditů s ohledem na specifikované požadavky legislativních a normativních dokumentů a také s ohledem na potřeby všech zainteresovaných stran.

6. Tým auditorů pracuje zpravidla ve složení:

- samostatný manažer jakosti pověřeného odborného útvaru – vedoucí auditor,
- pracovník pověřený vedoucím Specializovaného střediska metrologie – auditor,
- zástupce nadřízené organizační složky žadatele v jejichž působnosti je KP zřízeno, nebo pracovník určený vedoucím auditorem – auditor.

7. Cílem procesu ověření způsobilosti (dále jen kvalifikačního auditu) KP je prověřit:

- vhodnost pracovních prostor,
- technické a materiální vybavení,
- vhodnost kalibračního zařízení,
- návaznost etalonů,
- dodržování technologie,
- kvalifikace zaměstnanců,
- úroveň organizace práce,
- správnost a úplnost související dokumentace,
- způsob a úroveň dokumentování procesu kalibrování měřidel, včetně vedení záznamů z uplatňovaných reklamací,
- úroveň skladování měřidel určených ke kalibraci a měřidel u nichž již kalibrace byla provedena.

8. Termín konání auditu sjednává vedoucí auditor po vzájemné dohodě s odpovědným zástupcem žadatele a členy týmu auditorů.

9. Ukončení kvalifikačního auditu u žadatele je završeno vydáním Souhrnné zprávy vedoucího posuzovatele a pokud žadatel plní předepsaná kritéria, následným vydáním dokladu o způsobilosti (dále jen Certifikátu). V případě, že žadatel nesplnil podmínky pro

^{**)} Za prokazatelné zavedení QMS ve shodě s požadavky normy ČSN EN ISO/IEC 17 025 v daných oborech činností se považuje předložení platného certifikátu, vydaného Českým institutem pro akreditaci o.p.č. (dále jen ČIA).

uznání způsobilosti, obdrží pouze Souhrnnou zprávu vedoucího posuzovatele s negativním stanoviskem s uvedením důvodů zamítnutí žádosti.

10. Certifikát pro předmětný výkon činností předkládá vedoucí auditor k podpisu řediteli TÚDC výhradně na základě kladného výsledku kvalifikačního auditu nebo po splnění všech uložených nápravných opatření.

11. Certifikát dokládající způsobilost žadatele musí obsahovat:

- přesný název pověřeného útvaru (TÚDC), který způsobilost žadatele ověřil,
- obchodní název a přesnou adresu sídla žadatele,
- umístění vlastního KP (přesnou adresu),
- ujištění o způsobilosti žadatele pro daný obor činností,
- rozsah činností pro které je KP uznáno způsobilým (obory kalibrací včetně rozsahu měřené veličiny, případně typ ověřovaného měřidla,
- datum vydání certifikátu a doba (datum) jeho platnosti,
- podpis ředitele pověřeného útvaru (TÚDC).

12. Doba platnosti certifikátu je zpravidla 3 roky. V tomto období si vydavatel Certifikátu vyhrazuje právo provést dohledové nebo mimořádné audity s cílem ověřit, zda žadatel plní všechny stanovené požadavky pro předmětnou činnost.

13. O provedeném kvalifikačním auditu a jeho vyhodnocení auditorským týmem vyhotoví vedoucí auditor Souhrnnou zprávu vedoucího posuzovatele.

Tato zpráva se vyhotoví pro:

- žadatele o uznání způsobilosti (výtisk číslo 1),
- vedoucího auditora (výtisk číslo 2).

Žadatel o uznání způsobilosti má právo se k této zprávě do 15 dnů od doručení vyjádřit.

14. Výsledek kvalifikačního auditu neovlivní drobné nedostatky, které je žadatel schopen odstranit na místě v průběhu konání auditu.

15. Dojde-li v průběhu kvalifikačního auditu ke zjištění závažných neshod, znemožňujících dodržení stanovených požadavků, je žadatel povinen učinit všechna potřebná nápravná opatření s cílem odstranit tyto neshody. Vzájemnou dohodou mezi vedoucím auditorem a žadatelem musí být stanovena přiměřená lhůta na nápravu zjištěných neshod. Tato lhůta nesmí být delší než 30 dnů. Na tuto dobu se audit přerušuje a další řízení pokračuje ověřením provedených nápravných opatření (odstranění neshod) bezprostředně po uplynutí stanovené lhůty. Po tuto dobu nesmí pracoviště předmětnou činnost pro SŽDC, s.o. provádět. Potom bez ohledu na to, zda byla nápravná opatření realizována či nikoli, bude probíhající kvalifikační audit ukončen a uzavřen.

16. O opakování kvalifikačního auditu může žadatel požádat postupem podle článku 2, po splnění ustanovení uvedených v článku 3 těchto zásad. Opakovaný kvalifikační audit se provádí v plném rozsahu specifikovaných zásad.

17. V průběhu doby platnosti vydaného certifikátu musí být u žadatele zajištěn dozor nad jakostí a to formou výkonu dohledových auditů. Obvyklým intervalem mezi dohledovými audity je 12 měsíců, nesmí však být delší než 18 měsíců.

18. Proces výkonu dohledového auditu není podmíněn splněním podmínek uvedených v ustanoveních článků č. 2, 3, 4, 5, 6, 8 a 9 těchto zásad. Termín konání auditu stanoví vedoucí auditor, který provádí vlastní ověření. Sjednávaný termín pro výkon auditu je zpravidla shodný s termínem uvedeným v Programu auditů platném pro daný rok.
19. Neuskuteční-li se dohledový audit v předepsaném termínu pro překážky ze strany pověřeného odborného útvaru není tím platnost Certifikátu dotčena.
20. Neuskuteční-li se dohledový audit v předepsaném termínu z důvodu odmítnutí ze strany žadatele nebo dojde-li u žadatele k prokazatelnému neplnění specifikovaných požadavků, musí být proveden **mimořádný audit** jehož cílem je identifikovat veškeré příčiny vzniklých neshod a potvrdit nebo zamítnout platnost vydaného Certifikátu. V případě zjištění závažných nedostatků postupuje tým auditorů dle ustanovení uvedených v článku č.15 těchto zásad. Není-li možné provést ani mimořádný audit z důvodu odmítnutí ze strany žadatele, musí vedoucí auditor neprodleně zrušit platnost vydaného Certifikátu.
21. Pro jmenování a činnost auditorského týmu, provádějícího mimořádný audit platí stejná ustanovení jako pro tým provádějící kvalifikační audit s výjimkou splnění podmínek uvedených v článcích č. 2, 3 a 4 těchto zásad.
22. O ukončení platnosti certifikátu pověřený odborný útvar podá informaci všem zainteresovaným složkám SŽDC, popřípadě jiným osobám.
23. Platnost vydaného certifikátu je podmíněna povinností žadatele průběžně zajišťovat potřebné zdroje v rámci naplnění specifikované požadavků relevantních právních a normativních dokumentů. Dále je žadatel také povinen bezprostředně ohlásit certifikačnímu orgánu (samostatnému manažerovi jakosti TÚDC), veškeré změny vztahující se k činnosti daného KP, který rozhodne o dalším postupu.

Jedná se zejména o tyto skutečnosti:

- změna vlastníka (zřizovatele) nebo jeho názvu případně adresy,
 - změna odpovědného zástupce provozovatele KP (včetně tel. čísla a e-mailové adresy),
 - změna fyzického umístění KP, jeho adresy,
 - změna oborů měření (kalibrací) včetně rozsahů měřených veličin, případně typů ověřovaných měřidel,
 - změna regionální působnosti KP,
 - ukončení nebo přerušení činnosti KP.
24. Seznam způsobilých subjektů (KP) je zveřejněn na portálu ISME v prostředí Intranetu na adrese www.seznam.cd/ISME a na stránkách TÚDC. Tyto seznamy jsou aktualizovány v intervalu 6 měsíců.
25. Předmětem úhrady nákladů spojených s ověřováním a dozorem nad způsobilostí u žadatelů, které účtuje pověřený odborný útvar jsou:
- a) každý kvalifikační audit,
 - b) každý opakovaný kvalifikační audit,
 - c) mimořádný audit.

Předmětem vyúčtování je také úhrada nákladů vzniklých přerušením procesu kvalifikačního nebo mimořádného auditu z důvodu vedených v článku č. 15 a 20 těchto zásad.

26. Výše účtovaných nákladů za provedení auditu je uvedena v platném ceníku, který je zveřejněn na portálu ISME v prostředí Intranetu na adrese www.seznam.cd/ISME.

27. Poskytovat zprávu a informace o průběhu kteréhokoliv auditu mimo okruh přímých účastníků řízení je nepřípustné.

28. Informace o auditech, certifikaci a způsobilosti žadatelů (KP) ve smyslu článku 23 a 24 těchto zásad podává samostatný manažer jakosti TÚDC.

ŽÁDOST K UZNÁNÍ ZPŮSOBILOSTI

Adresa TÚDC

Č.j.:

ŽÁDOST K UZNÁNÍ ZPŮSOBILOSTI

Žadatel
se sídlem
Zastoupena (představitel VJ)

Žádá podle „Zásad pro ověřování způsobilosti kalibračních pracovišť uvedených
v Metrologickém řádu o uznání způsobilosti a vystavení dokladu o způsobilosti pro
výkon prací spojených s prováděním měření – kalibrací těchto oborů:

Například:

obor měření geometrických veličin:

- Měřidla typu – univerzální ruční rozchodka typuje-06
- Měřidla typu – ruční rozchodka SOLA
- Měřidla délky s přesností 0,01 mm a nižší
- Měřidla rovinného úhlu s přesností 5' a nižší
- Měřidla číselníkový (úchylkoměry) s přesností 0,01 mm

obor měření síly:

- Momentové klíče s přesností 2% a nižší o rozsahu měření 0-1000 Nm

obor měření tlaku:

- Deformační tlakoměry s přesností 1% a nižší o rozsahu měření 0-60 MPa

Práce budou prováděny v (konkrétní pracoviště a jeho adresa):

.....

Odpovědný pracovník (za činnost pracoviště, tel. kontakt, e-mail):

.....

Korespondenci související s touto žádostí adresujte:

.....

telefon e-mail

V dne

.....

Podpis představitele jednotky (organizace) a razítko

Vyplní příjemce (pověřený odborný útvar)

Úplnost a správnost údajů v žádosti ověřil

V dne

Podpis